

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Základní škola - 1. stupeň Ostopovice, okres Brno-venkov

Školní 18, 664 49 Ostopovice

Identifikátor školy: 600111245

Termín konání orientační inspekce: 9. a 10. duben 2001

Čj.	122-298/2001-11039
Signatura	ol3bu120

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola - 1. stupeň Ostopovice je zálohovou organizací; sdružuje tři třídy prvního až pátého ročníku ZŠ a školní družinu. Základní škola uskutečňuje svou výchovně vzdělávací činnost prostřednictvím vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96 - 2. V první třídě se vzdělávají žáci prvního a třetího ročníku, druhou třídu navštěvují žáci druhého ročníku a ve třetí třídě jsou spojeni žáci čtvrtého a pátého ročníku. Školu navštěvuje celkem 66 žáků. Zřizovatelem školy je obec Ostopovice; OÚ má sídlo na adrese: U Kaple 260, 664 49 Ostopovice.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve výchovně vzdělávací činnosti školy byla sledována a hodnocena kvalita vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika, vlastivěda a prvouka.

Plánování a příprava výuky

Časová týdenní dotace vyučovacích hodin jednotlivých hospitovaných předmětů koresponduje s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96 - 2. Výuka hospitovaných vyučovacích hodin byla plánována a připravována v souladu s příslušnými učebními osnovami. Některé sledované vyučovací hodiny byly pečlivě připraveny a promyšleny po stránce odborné i metodické s tím, že už v samotné přípravě byl preferován zřetel k pestré struktuře hodiny, k názornosti výuky a k činnostnosti žáků; zatímco příprava jiných hodin byla pouze rámcová a méně promyšlená, což se projevilo drobnými věcnými nepřesnostmi při vlastní výuce. Do plánování a přípravy výuky se promítá široké spektrum pojetí výuky, které je mezi pedagogy školy značně rozdílné.

Kvalita plánování a přípravy výuky je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Podmínky výuky

Vzhledem k předmětům, které byly hospitovány při školní inspekci, byla výuka zabezpečena jak pedagogy s příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilostí pro 1. stupeň ZŠ, tak i vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro vyšší stupeň školy. Absence příslušné kvalifikovanosti pro 1. stupeň ZŠ se však v případě zmíněné vyučující do výuky v žádném ohledu nepromítala, naopak průběh vyučování byl v tomto případě zefektivňován odbornou zdatností a značnou tvůrčí invencí.

Prostorové podmínky školy jsou poněkud nesourodé, což souvisí s rozdílností v charakteru obou školních budov. Zatímco v zadním traktu je učebna s přílehlými prostorami nadstandardní, v hlavní školní budově jsou učebny tradiční. V obou případech však jsou školní prostory esteticky upraveny a vhodně vybaveny didaktickými pomůckami i vyučovací technikou. Učebna pro žáky 1. a 3. ročníku, která je umístěna v zadním traktu, je propojena s místností určenou k výukovým a relaxačním činnostem žáků. Interiér těchto výukových prostor vykazuje vysokou úroveň co do estetického a didaktického vybavení a uspořádání. Tyto skutečnosti velmi pozitivně ovlivňují proces učení.

Škola vytváří žákům příznivé psychohygienické podmínky v podobě úpravného vnitřního prostředí, v poskytování možnosti přestávkových pobytů žáků ve venkovních prostorách areálu školy i vhodně sestaveným rozvrhem hodin. Pokud jde o psychohygienu

vlastního procesu učení, úroveň je poněkud rozdílná v tom smyslu, že v některých vyučovacích hodinách byli žáci činnostním pojetím výuky stimulováni k neustálé činnosti, jinde však byly výukové postupy poněkud stereotypní, aniž by bylo pamatováno na zařazování relaxačních chvil.

Podmínky výuky jsou na velmi dobré úrovni.

Organizace, formy a metody výuky

V práci pedagogů je zastoupen jak tradiční styl výuky, tak i moderní pojetí s uplatňováním prvků Daltonského plánu. Rovněž se vyskytují učební postupy předjímající styl práce druhého stupně ZŠ. Jako velmi účinný se projevoval způsob výuky s prvky Daltonského plánu, kdy žáci byli nenásilnou formou za použití rozmanitých činnostních vyučovacích metod přiváděni k samostatnosti, zodpovědnosti a uvědomělosti v práci. Tradiční způsob výuky preferující logický sled didaktických kroků za hojného využívání názoru byl efektivní zejména v oblasti vědomostní a výchovné. Úroveň sledovaných vyučovacích hodin byla v rozmezí od vynikající až po průměrnou. Hodiny, které se vyznačovaly pestrou strukturou, sledovaly vštípení, procvičení a upevnění vědomostí a současně pěstovaly u žáků schopnost získané vědomosti aplikovat, byly vysoce efektivní a probíhaly v činnorodé pracovní atmosféře. V takto strukturovaných hodinách byla v případě třídy sdružující dva ročníky vysoce pozitivní provázanost v zadávání diferencovaných úkolů žákům jednotlivých ročníků tak, aby byli všichni co nejúčelněji zaměstnáni, případně aby se vzájemně ve svých vědomostech a dovednostech posilovali a motivovali. Rovněž zažitě návyky samotných žáků - vybrat si dle individuálního pracovního tempa po splnění zadané práce z nabídky dalších činností - přispívaly k organizační vyváženosti a k efektivnosti vyučovacích hodin. Některé hospitované hodiny však postrádaly činnostní pojetí výuky a v důsledku organizační nevyváženosti i drobných věcných pochybení při prezentaci učiva nebyly dostatečně efektivní. V některých vyučovacích hodinách chyběl závěr s konečným shrnutím probraného učiva, někde nebyl kladen dostatečný důraz na zpětnou vazbu a práci s chybou.

V českém jazyce byli žáci při důmyslném propojení oblasti literární, výtvarné i hudební vedeni ke komplexnímu chápání uměleckého textu. Při čtení byla velmi účinným způsobem respektována posloupnost jednotlivých didaktických kroků, což se pozitivně promítalo do čtenářských výkonů žáků. Prezentace mluvnického učiva vykazovala značné rozdíly v účinnosti výukových postupů.

V matematice bylo velmi pozitivní časté zařazování názoru. Žáci reagovali velmi dobře na důmyslně kladené otázky směřující k rozvoji logického myšlení. Aplikace probíraného učiva na situace z praktického života usnadňovala dětem chápání abstraktních postupů.

V přírodovědných a společenských předmětech byli žáci vedeni k pochopení společenských a přírodovědných zákonitostí, ke zdravému životnímu stylu a k uvědomělým společenským postojům. Velmi dobré znalosti vykazovali žáci při názorném probírání a procvičování tématu „lidské tělo“, dobře se orientovali na časové přímce při tématech dějepisných ve vlastivědném učivu. Při práci s mapou chyběla zpětná vazba, která by ozřejmila správnost postupů jednotlivých žáků. Zápisy na tabuli byly promyšleně sestaveny a přispívaly k systematizaci učiva.

Úroveň organizace, uplatňovaných forem a metod výuky je hodnocena souhrnně jako velmi dobrá.

Motivace a hodnocení

Ve většině vyučovacích hodin byla uplatňována vstupní i průběžná motivace žáků. Jako motivačního činitele bylo rovněž využíváno aktualizace učební látky, což se projevovalo vhodně zvolenými větami v jazyce českém, důmyslně pojatými příklady v matematice a promyšlenou aplikací učiva na individualitu dítěte v prvouce nebo vlastivědě. Velmi působivá byla v oblasti motivace žáků názorná výuka. V případě vyučovacích postupů s prvky Daltonského plánu působil motivačně propracovaný systém individuálního hodnocení každého žáka v průběhu všech jeho činností. Některé učební postupy však byly motivačně méně příhodné (např. nedůslednost při práci s chybou, nezacílení myšlenkového postupu k úplnému objasnění diskutované problematiky). Ve vyučovacích hodinách byla práce žáků hodnocena pedagogy objektivně. Opravy sešitů nebyly vždy ze strany pedagogů zcela důsledné.

Uplatňování motivace a hodnocení žáků mělo při sledované výuce velmi dobrou úroveň.

Interakce a komunikace

V této sledované oblasti se vyskytovaly rozdílnosti hodnocené od vynikající úrovně až po pouze vyhovující. Míra efektivity výuky se promítala do úrovně interakce a komunikace ve třídě - ať už v pozitivním nebo negativním smyslu. V hodinách, které se vyznačovaly provázaností jednotlivých didaktických kroků, činnostním pojetím výuky, organizačním zvládnutím hodiny a permanentním získáváním zájmu žáků o výuku, se vytvářela ve třídě pozitivní atmosféra a účinná komunikace. V části hospitovaných hodin však mnohé z uvedených předpokladů chyběly a namísto přínosné komunikace se vyskytovaly momenty, kdy žáci neakceptovali dohodnutá pravidla chování. Jazyková kultura nebyla vždy uplatňována na potřebné úrovni. V dodržování spisovné češtiny byli mnozí vyučující nedůslední.

Oblast interakce a komunikace je hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Úroveň kvality vzdělávání je ve sledovaných oblastech hodnocena celkově jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou vypracovány a v mnoha bodech naplňovány (např. vybavenost školy, spolupráce se spádovými školami apod.), avšak nepostihují zásadní moment výchovně vzdělávací činnosti v tom smyslu, že neřeší provázanost ani perspektivnost rozdílných výukových stylů uplatňovaných v současné době na škole. Plán činnosti školy je sestaven, avšak není opatřen údaji o průběžném plnění a postrádá tak zpětnou vazbu. Výchovně vzdělávací činnost školy je realizována v souladu s deklarovaným učebním plánem.

Kvalita řízení školy je v oblasti plánování hodnocena jako průměrná.

Organizování

Kompetence pracovníků školy jsou vymezeny. Organizační řád je přehledný a funkční, z předložené dokumentace však není zřejmá jeho vazba na kontrolní systém školy. Školní řád

včetně řádu školní družiny, školní jídelny a dalších dílčích řádů je vypracován kvalifikovaně. Rozvrh hodin je vypracován s ohledem na plynulý provoz školy a na dodržování psychohygienických zásad. Povinná dokumentace školy je vedena ve vší úplnosti. V třídních knihách se vyskytují dílčí administrativní nedostatky (zabílené údaje, přepisy bez vysvětlujícího odkazu). Informační systém uvnitř školy je založen ponejvíce na osobních kontaktech a je funkční. Rodiče žáků jsou informováni prostřednictvím deníčků a žákovských knížek a rovněž na třídních schůzkách. Připomínky rodičů v zápisech z třídních schůzek jsou vedením školy sledovány. Škola zařazuje do své činnosti četné mimoškolní aktivity žáků.

Kvalita řízení školy je v oblasti organizování hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy umožňuje pedagogickým pracovníkům další vzdělávání formou seminářů a kurzů (např. moderní trendy v pedagogice, problematika protidrogové prevence apod.). Vzájemné kontakty většinou spočívají na osobním jednání. Rozmanitost ve výukových stylech jednotlivých pedagogů svědčí na jedné straně o demokratických přístupech vedení školy k osobitosti práce jednotlivých vyučujících, na druhé straně o méně výrazné provázanosti koncepčních záměrů činnosti školy jako celku. Kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků jsou stanovena.

Kvalita řízení školy je v oblasti vedení a motivování pracovníků na velmi dobré úrovni.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrolní činnosti je vypracován, postrádá však údaje o průběžném plnění a vazbu na další dokumenty školy (např. organizační řád). Analýza zjištěných skutečností s následným návrhem přijatých opatření nebyla v písemné podobě předložena. Hospitační činnost je méně četná a je zaměřena více na konkrétní situace ve třídě, méně na otázky koncepčního rázu. Kontrola třídních knih, třídních výkazů a katalogových listů žáků je méně účinná, což se projevuje např. v administrativních nedostacích (např. třídní výkazy nekorespondují zcela s třídními knihami a s katalogovými listy žáků ve věci zapsaných zájmových útvarů).

Řízení školy vykazuje v oblasti kontroly průměrnou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení je celkově na průměrné úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy ve smyslu ustanovení § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., (školského zákona), ve znění pozdějších předpisů

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j.4187/2000 ze dne 27. 9. 2000
- Koncepce školy
- Učební plán školy
- Plán činnosti školy ve školním roce 2000/2001
- Kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků
- Personální dokumentace učitelů (doklady o dosaženém vzdělání)
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000

ZÁVĚR

Činnost školy je ve sledovaných oblastech celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Školní inspektor a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Školní inspektorka:

PaedDr. Jitka Měřinská

Dr. J. Měřinská, v.r.

V Brně dne 7. května 2001

Přílohy -

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:10. 5. 2001.....

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

PaedDr. Stanislava Houzarová

Dr. S. Houzarová, v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Brněnského kraje, Žerotínovo nám. 3/5, 602 00 Brno	25.5.2001	122 382/2001
Obecní úřad, U Kaple 206, 664 49 Ostopovice	25.5.2001	122 383/2001
Rada školy:	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly zaslány